Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

27 858 Gewasbeschermingsbeleid

Nr. 347

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2016

Zoals u weet, is mijn beleid er op gericht om het gebruik van (chemische) bestrijdingsmiddelen door particulieren te reduceren. Ik hecht er belang aan dat particulieren zich bewust zijn van beschikbare minder milieubelastende alternatieven en daarnaar handelen. In deze brief geef ik aan welke acties ik heb uitgezet om uitvoering te geven aan mijn beleid, waarbij ik tevens uitvoering geef aan de motie Leenders/Koşer Kaya (Kamerstuk 27 858, nr. 338) over de beschikbaarheid van alternatieve onkruidbestrijdingsmiddelen voor de particulier. Ik vind voorlichting van groot belang om het gebruik door particulieren terug te dringen en om te voorkomen dat particulieren ogenschijnlijk onschuldige huis-, tuin- en keukenmiddelen gebruiken tegen onkruid. Deze alternatieven zijn voor deze toepassing niet toegestaan en kunnen leiden tot negatieve milieueffecten.

Naast bovengenoemde inzet zijn ook de juridische maatregelen van belang. In dat verband wil ik u met deze brief tevens op de hoogte stellen dat ik recent advies van de Raad van State heb ontvangen over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Dit advies is met name kritisch op de juridische vormgeving van het voorgenomen gebruiksverbod op verhardingen voor particulieren.

Beschikbaarheid van minder milieubelastende alternatieven

Momenteel worden diverse alternatieven op de particuliere markt aangeboden, zoals branders die werken met gaspatronen en elektrische apparaten die hete lucht produceren. Met dergelijke apparaten behoeft slechts even het onkruid te worden behandeld om het af te laten sterven. Daarnaast zijn er ook preventieve oplossingen, zoals het aanbrengen van worteldoek onder de bestrating en speciale onkruidwerende voegvulling. Ten slotte zijn krabbers, borstels en (voor gebruik in de border) schoffels van oudsher op de markt.

kst-27858-347
ISSN 0921 - 7371
's-Gravenhage 2016

Ik maak hieruit op dat de markt al in belangrijke mate is ingesprongen op de behoefte om alternatieven aan te bieden voor het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Er zijn daardoor nu al alternatieven voor de particulier op de markt om te kunnen kiezen voor minder milieubelastende alternatieven. Ik heb er vertrouwen in dat de markt zich in die richting nog verder ontwikkelt.

Voorlichting

Zoals hiervoor genoemd, speelt voorlichting aan particulieren een belangrijke rol om mijn beleid te realiseren. Ik geef daar langs verschillende wegen invulling aan, met behulp van een opdracht aan Milieu Centraal, de Green Deal Particulieren en een toolkit als alternatief voor de kassacheck.

Opdracht aan Milieu Centraal

Milieu Centraal verzorgt in mijn opdracht voorlichting aan de particulier over het milieuvriendelijk aanpakken van ongedierte en onkruid. Via haar internetsite biedt Milieu Centraal informatie over dit onderwerp aan. De website staat vaak bovenaan in de zoekresultaten wanneer online wordt gezocht naar onderwerpen waar Milieu Centraal een webpagina over heeft. De internetsite van Milieu Centraal wordt zeer veel bezocht, totaal circa 5.000 bezoekers per dag (ruim 1,8 miljoen bezoekers per jaar). De informatie over tuinonderhoud en alternatieven voor bestrijdingsmiddelen zal de komende tijd worden uitgebreid, zodat deze voor het tuinseizoen van 2016 zo compleet mogelijk is.

Om particulieren actief te informeren, verstuurt Milieu Centraal persberichten, ontwikkelt ze sociaalmediacampagnes en infographics en verspreidt zij volledig vormgegeven pagina's, die huis-aan-huisbladen kunnen plaatsen. Al deze kanalen worden in 2016 voor de communicatie rondom bestrijdingsmiddelen ingezet. In het voorjaar zal Milieu Centraal via de media particulieren informeren over het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op verhardingen en over welke alternatieven er zijn. De start van het tuinseizoen is het juiste moment om hen te informeren, omdat de tips dan direct kunnen worden toegepast.

Green Deal Particulieren

Met Tuinbranche Nederland, Raad Nederlandse Detailhandel en Nefyto ben ik in gesprek om te komen tot een Green Deal over de verkoop van gewasbeschermingsmiddelen aan particulieren. Een belangrijk element in deze Green Deal is de voorlichting aan particulieren op de verkooppunten. Het afronden van deze Green Deal vraagt helaas meer tijd dan de andere Green Deals om het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen terug te dringen (Sport en Recreatie die zijn getekend in oktober 2015). Reden hiervoor is met name de verwachting van Tuinbranche Nederland dat particulieren bij een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen hun toevlucht zullen nemen tot ongewenste alternatieven, zoals azijn en chloor.

Toolkit als alternatief voor de kassacheck

Zoals ik u heb gemeld in mijn brief van 12 mei 2015 (Kamerstuk 27 858, nr. 308) hebben diverse retailorganisaties mij een voorstel gedaan om een toolkit op maat te ontwikkelen als alternatief voor het invoeren van een kassacheck. Deze toolkit zal in alle sectoren inzetbaar zijn en stelt informatiemateriaal beschikbaar over het voorkomen en bestrijden van overlast en plagen, juist en verantwoord gebruik van toegelaten bestrij-

dingsmiddelen en het aanreiken van alternatieven. Het gaat om de Raad Nederlandse detailhandel, Tuinbranche Nederland, Centraal Bureau Levensmiddelenhandel, Centraal Bureau Drogisterijen, Dibevo (brancheorganisatie voor ondernemers in de gezelschapsdierensector), en Thuiswinkel.org. Deze organisaties vertegenwoordigen ruim 80% van alle winkels waar bestrijdingsmiddelen verkocht worden. Deze toolkit is momenteel in ontwikkeling. Ik heb Milieu Centraal verzocht om hiervoor haar informatie ter beschikking te stellen, zodat de particulier eenduidige informatie krijgt.

Met de hiervoor beschreven aanpak geef ik uitvoering aan de motie Leenders/Koşer Kaya.

Advies van de Raad van State

Recent heb ik het advies van de Raad van State ontvangen over het ontwerpbesluit tot wijziging van het Besluit gewasbeschermingsmiddelen en biociden. Hoewel het advies in dit stadium nog vertrouwelijk is, kan ik u wel aangeven dat het met name kritisch is op de juridische vormgeving van het voorgenomen gebruiksverbod op verhardingen voor particulieren. Dat geeft mij aanleiding om het gebruiksverbod voor particulieren niet tegelijk met het verbod voor professioneel gebruik vast te stellen. Omdat het ontwerpbesluit naar aanleiding van het advies van de Raad van State, conform bovenstaande, aanpassing behoeft, zal inwerkingtreding van het gebruiksverbod voor professioneel gebruik niet op 1 maart maar zo spoedig mogelijk daarna in diezelfde maand gerealiseerd zijn. In de komende maanden zal ik bezien welke mogelijkheden er zijn om een verbod voor particulieren alsnog in te voeren.

Tot slot

Momenteel overleg ik met de toezichthoudende instanties over de strategie en mogelijkheden voor de handhaving van het voorgenomen verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen op verhardingen. Het vooralsnog niet doorvoeren van het gebruiksverbod voor particulieren, zoals hierboven aangegeven, is hierbij vanzelfsprekend van betekenis. Zoals ik u tijdens het AO Gewasbeschermingsmiddelen op 20 januari jl. heb toegezegd, zal ik u voor het zomerreces over de handhaving van het verbod (voor professioneel gebruik) informeren.

Daarnaast ga ik versneld om tafel met de partijen die betrokken zijn bij de Green Deal Particulieren om het gebruik van minder milieubelastende alternatieven te stimuleren. Ik zal u voor het aanstaande zomerreces informeren over de ontwikkelingen.

De Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu,
S.A.M. Dijksma